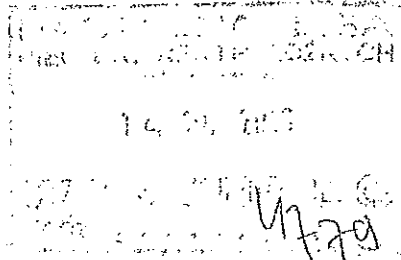

Ministerstwo Zdrowia
Departament Pielęgniarek
i Położnych

Warszawa, 13. 10. 2016

PPK.0762.16.2016.JS

Pani
Zofia Małas
Prezes
Naczelnej Rady Pielęgniarek
i Położnych
Warszawa

Szanowne Pani Prezes!

W nawiązaniu do pisma znak NIPiP-NRPIP-DS.015.367.2016,MK z dnia 9 września 2016 r. przekazującego Stanowisko Nr 2 Prezydium Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 1 września 2016r. odnoszące się do treści Komunikatu w sprawie wykonywania przez pielęgniarki i położne zadań wynikających z procesu leczenia i realizacji zleceń lekarskich, w tym podawania leków różnymi drogami oraz wytycznych Konsultanta Krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa w sprawie organizacji szkoleń przez podmioty lecznicze przedkładałam następujące informacje.

Departament Pielęgniarek i Położnych przed przekazaniem Komunikatu do P. Wojewodów i Konsultantów wojewódzkich w dziedzinie pielęgniarstwa, w trybie roboczym omówił przedmiotowym Komunikat z NRPIP i uzyskaliśmy wówczas Państwa akceptację dla planowanych działań oraz na Państwa prośbę przekazaliśmy Komunikat celem zamieszczenia na stronach internetowych NRPIP.

Zgodnie z przepisami art. 11. 1. ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U.2016. poz. 1251 z późn. zm.) pielęgniarka i położna wykonują zawody, z należytą starannością, zgodnie z zasadami etyki zawodowej, poszanowaniem praw pacjenta, dbałością o jego bezpieczeństwo, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej oraz pośrednictwo systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.

Niemniej jednak w praktyce zawodowej pielęgniarek i położnych na skutek różnych czynników związanych z planowaniem, realizacją, weryfikacją i oceną zadań

zawodowych, ale także innych przyczyn może dochodzić do zdarzeń niepożądanych, których skutki mogą dotyczyć zarówno pacjentów jak i pielęgniarek i położnych.

W związku z tym, że w przepisach przywołanej ustawy określono, że wykonywanie zawodu pielęgniarki /położnej polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, z tego też powodu w Komunikacie Ministerstwo Zdrowia przypominano o bezwzględny ostrzeżeniu przez pielęgniarki i położne przepisów prawa w ramach udzielania świadczeń zdrowotnych.

W ocenie Ministerstwa Zdrowia, w każdym przypadku gdy zachodzi niebezpieczeństwo zdarzeń niepożądanych, których elementem jest wykonanie zleceń, w ramach udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarki i położne, wówczas zdarzenie to (bez względu na częstotliwość jego występowania) powinno zostać poddane wnikliwej analizie i ocenie pod wieloma względami, a w szczególności działań realizowanych przez pielęgniarkę lub położną z uwzględnieniem oceny należytej staranności w profesjonalnym wykonaniu zadań, w ramach zespołu terapeutycznego.

W żadnej części Komunikatu nie zamieszczono sugestii dotyczących występowania naruszeń prawa, bowiem gdy w praktyce występują takie sytuacje to ich oceną i ewentualnymi konsekwencjami wynikającymi z tej oceny zajmują się inne organa.

Komunikat jest uzupełniającą informacją do wytycznych Konsultanta Krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa i został skierowany do P. Wojewodów i za ich pośrednictwem do Konsultantów Wojewódzkich w dziedzinie pielęgniarstwa. Natomiast Konsultanci Wojewódzcy w dziedzinie pielęgniarstwa zobowiązani zostali do przekazania informacji do podmiotów leczniczych, które z kolei w ramach szkoleń wewnętrznych (w ramach realizacji rocznych planów szkoleń) przypomną odpowiednie przepisy i zasady przyjmowania i realizacji zleceń lekarskich. W tym miejscu należy przypomnieć, iż pielęgniarka, położna jest wykonawcą zlecenia, w więc w związku z tym pozostaje w bezpośredniej relacji z pacjentem i jest zobowiązana do profesjonalnej realizacji zlecenia oraz dbałości o jego bezpieczeństwo w związku z wykonywanym zleceniem. Szkolenia wewnętrzne planowane i realizowane w podmiotach leczniczych są ważnym elementem jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych, pozwalają na uwzględnienie specyfik realizowanych zadań, możliwości personalnych i materiałowych danej jednostki.

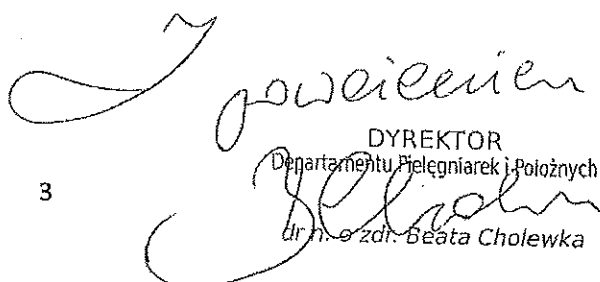
Ponadto należy wskazać, że zarówno Minister Zdrowia jak i P. Wojewodowie powołują Konsultantów w dziedzinach pielęgniarstwa między innymi w celu realizacji przez

profesjonalnie przygotowane osoby zadań opiniodawczych i doradczych. Sytuacje w wyniku których może dochodzić do zagrożeń zdrowotnych pacjentów powinny przyczyniać się do podejmowania działań wykorzystujących zalecenia i doradztwo Konsultantów i wdrożenia różnych form szkoleń przypominających, uaktualniających wiedzę w zakresie niezbędnym do realizacji świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarki i położne, i w tym przypadku Ministerstwo Zdrowia w porozumieniu z P. Wojewodami skorzystało z takiej możliwości. Zgodnie z przepisami wymienionej powyżej ustawy pielęgniarka i położna mają między innymi obowiązek stałego aktualizowania swojej wiedzy i umiejętności zawodowych, opisywane szkolenie, które będzie realizowane w podmiotach leczniczych z wykorzystaniem wytycznych Konsultanta Krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa przyczyni się do wypełnienia tego obowiązku.

Ponadto należy wskazać, że każdy podmiot leczniczy zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015r., poz. 618 z późn. zm.) posiada regulamin organizacyjny w ramach, którego określa między innymi jakość udzielanych świadczeń zdrowotnych, tak więc, aby osiągać pożądaną, modelową jakość należy rozważać wprowadzenie działań zmierzających do identyfikacji zagrożeń w realizacji świadczeń zdrowotnych, a następnie zaplanowanie i prowadzenie szkoleń wewnętrznych, instruktaży w tym stanowiskowych, przypominających, aktualizujących wiedzę i umiejętności. System szkoleń wewnętrznych jest jedną z najbardziej dostępnych metod, przy zastosowaniu której w stosunkowo krótkim czasie można osiągnąć dobre rezultaty, ponadto taki system pozwala na uwzględnienie właściwości i specyfiki danego podmiotu leczniczego.

Reasumując należy wskazać, że liczba i rodzaj informacji oraz danych, w tym także medialnych, dotyczących wykonywania przez pielęgniarki i położne zadań dotyczących przyjmowania i realizowania zleceń lekarskich przyczyniło się do podjęcia przez Ministerstwo Zdrowia decyzji w sprawie szkoleń z uwzględnieniem wytycznych Konsultanta Krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa i koordynacji działań przez Konsultantów Wojewódzkich.

W ocenie Ministerstwa Zdrowia każde działanie, które przyczynia się do eliminowania nieprawidłowości, zapobieżenia zagrożeniom oraz zapewnienia jakości świadczeń zdrowotnych w tym poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów oraz bezpieczeństwa pielęgniarek lub położnych realizujących świadczenia zdrowotne powinno uzyskać zrozumienie, wsparcie oraz akceptację środowiska zawodowego pielęgniarek i położnych.

DYREKTOR
Departamentu Pielęgniarek i Położnych
dr n. o zdr. Beata Cholewka